

Ομαλή λειτουργία των σχολείων και παιδαγωγικά μέτρα ανάπτυξης κοινωνικής συμπεριφοράς.

43 του 1990
5(III) του 2000
9(III) του 2010.

22.-(1) Η ρύθμιση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μαθητών και η πειθαρχία στους κανονισμούς του σχολείου αποτελούν προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία του σχολείου και την προαγωγή του σχολικού έργου, η ανάπτυξη σε όλους τους μαθητές της ικανότητας για ενσυνείδητη αυτοπειθαρχία και κοινωνική συμπεριφορά αποτελεί βασικό διαθεματικό στόχο του σχολείου, στον οποίο πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη έμφαση, ώστε να επιτυγχάνεται αποτελεσματικά, προϋπόθεση δε για την ανάπτυξη ενσυνείδητης αυτοπειθαρχίας αποτελεί η ύπαρξη θετικού σχολικού κλίματος και η ανάπτυξη από τους δασκάλους σχέσης εμπιστοσύνης και ασφάλειας με τον κάθε μαθητή.

(2) Ο Κώδικας διασφαλίζει την ανθρωποκεντρική προσέγγιση, τον σεβασμό, την υπεύθυνη πολιτότητα, την ασφάλεια όλων των μελών της σχολικής κοινότητας και την εύρυθμη λειτουργία του σχολείου, συνάδει με τις διατάξεις του περί της Σύμβασης περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικού) Νόμου και την αρχή της νομιμότητας των διαδικασιών και των παιδαγωγικών μέτρων, την κατ' αντιπαράσταση διαδικασία, την αναλογικότητα του παιδαγωγικού μέτρου και την προσωποποίηση των παιδαγωγικών μέτρων και τους κανόνες της φυσικής δικαιοσύνης, ο δε Κώδικας αξιοποιείται ως μέσο για ανάπτυξη κοινωνικής συμπεριφοράς και πρόληψης της μη κοινωνικής συμπεριφοράς, παρά ως μέσο αντιμετώπισης της τελευταίας.

(3) Με στόχο την καλλιέργεια αλληλοσεβασμού μεταξύ των μαθητών, αλλά και σεβασμού προς τους δασκάλους τους, την υπεύθυνη πολιτότητα, την ασφάλεια όλων των μελών της σχολικής κοινότητας και την εύρυθμη λειτουργία του σχολείου, οι μαθητές πρέπει να ακολουθούν τους ακόλουθους βασικούς κανόνες, που καθορίζουν το πλαίσιο του Κώδικα:

(α) Σεβασμός και υπεύθυνη πολιτότητα όπως αναφέρεται ακολούθως:

- (i) Να συμπεριφέρονται ο ένας προς τον άλλο με σεβασμό και υπευθυνότητα, ώστε να προάγεται και να προστατεύεται η σωματική, ψυχολογική, κοινωνική και μαθησιακή ευημερία όλων των μαθητών·
- (ii) να φροντίζουν την περιουσία του σχολείου και των άλλων, καθώς και το ευρύτερο φυσικό περιβάλλον·
- (iii) να λαμβάνουν μέτρα, για να βοηθούν αυτούς που έχουν ανάγκη·
- (iv) να επιλύουν τις διαφορές τους με ειρηνικό τρόπο, ζητώντας βοήθεια, όπου χρειάζεται, από την υπόλοιπη σχολική κοινότητα·
- (v) να συμβάλλουν στη δημιουργία και διατήρηση θετικού κλίματος εργασίας που να προάγει τη μάθηση και τη διαπαιδαγώγηση των μαθητών·
- (vi) να σέβονται τους άλλους μαθητές και τους δασκάλους τους, ανεξαρτήτως εθνικότητας, φυλής, χρώματος, θρησκείας, γλώσσας, φύλου, ηλικίας, εθνικής ή κοινωνικής καταγωγής, οικονομικής ή κοινωνικής κατάστασης, αναπηρίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού·

- (β) ομαλή λειτουργία του σχολείου όπως αναφέρεται ακολούθως:
- (i) Να τηρούν το Ωρολόγιο Πρόγραμμα·
 - (ii) να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις των μαθημάτων·
 - (iii) να τηρούν τους κανονισμούς σχετικά με την εμφάνιση και τη μαθητική ενδυμασία·
 - (iv) να παραμένουν στους χώρους που ορίζει το σχολείο, είτε εντός του σχολικού χώρου είτε εκτός, όπως για παράδειγμα στις εκπαιδευτικές εκδρομές ή επισκέψεις·
 - (v) να έχουν στην κατοχή τους μόνο αντικείμενα που ορίζει το σχολείο για τις ανάγκες του μαθησιακού προγράμματος.
- (4)(α) Στην αρχή του σχολικού έτους, επιτροπή που ορίζεται σε κάθε σχολείο διαμορφώνει προσχέδιο Κώδικα, σύμφωνα και μέσα στα πλαίσια που καθορίζονται στην παράγραφο (3), λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του κάθε σχολείου, οι κανόνες που περιλαμβάνονται στον Κώδικα είναι περιορισμένοι σε αριθμό, περιγράφουν τις επιθυμητές κοινωνικές συμπεριφορές με σαφείς και συγκεκριμένους όρους και διατυπώνονται, κατά το δυνατόν σε καταφατική μορφή· στην επιτροπή συμμετέχουν η διευθυντική ομάδα, ένα άτομο, εκπρόσωποι του διδασκαλικού συλλόγου, δύο (2) άτομα, καθώς και εκπρόσωποι του Κεντρικού Μαθητικού Συμβουλίου, δύο (2) άτομα, ο δε πρόεδρος ή εκπρόσωπος του Συνδέσμου Γονέων έχει συμβουλευτικό ρόλο στη διαμόρφωση του Κώδικα:
- Νοείται ότι, στην επιτροπή του νηπιαγωγείου δεν συμμετέχουν εκπρόσωποι των μαθητών.
- (β) Το προσχέδιο του Κώδικα αποτελεί αντικείμενο συζήτησης και επεξεργασίας μέσα στα τμήματα, οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στην τελική διαμόρφωση του Κώδικα, την οποία αναλαμβάνει η επιτροπή που αναφέρεται στην παράγραφο (4)(α), ο δε τελικός Κώδικας κοινοποιείται σε όλους τους μαθητές, τους δασκάλους και τους γονείς και δεσμεύει όλους για την εφαρμογή του.
- (γ) Η συζήτηση και επεξεργασία του Κώδικα στα τμήματα επαναλαμβάνεται συχνά, στα πλαίσια της ανάπτυξης της ικανότητας για ενσυνείδητη πειθαρχία οι δε κοινωνικές συμπεριφορές που διατυπώνονται στον Κώδικα διδάσκονται, ενισχύονται, επαναφέρονται και ενσωματώνονται στην καθημερινή λειτουργία του σχολείου και της διδακτικής πράξης.
- (5) Κάθε τμήμα του δημοτικού σχολείου αποφασίζει για τον Ειδικό Κώδικα συμπεριφοράς και δεοντολογίας μέσα στο τμήμα, οι πρόνοιες του οποίου είναι μέσα στα πλαίσια που καθορίζει ο Κώδικας και διαμορφώνονται από τους μαθητές του κάθε τμήματος υπό την καθοδήγηση του υπευθύνου τμήματος και δεσμεύει όλους για την ορθή εφαρμογή του, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία του τμήματος.
- (6) Οι αναμενόμενες κοινωνικές και θετικές συμπεριφορές, πέραν του ότι υπενθυμίζονται και ενθαρρύνονται, συνδέονται στον Κώδικα με διαβαθμισμένες ενισχύσεις, ώστε οι μαθητές, μέσω της ενίσχυσης, να μαθαίνουν να συμπεριφέρονται με κοινωνικά αποδεκτό τρόπο, η δε έμφαση δίνεται πρωτίστως στην ενίσχυση της κοινωνικής και θετικής συμπεριφοράς πριν από την εφαρμογή συνέπειας ή παιδαγωγικού μέτρου για την αντικοινωνική ή αρνητική συμπεριφορά:
- Νοείται ότι, το σχολείο επιλέγει θετικές ενισχύσεις που να είναι κατάλληλες για την ηλικία των μαθητών, να αποτελούν κίνητρο για τους μαθητές και να εφαρμόζονται χωρίς χρονική καθυστέρηση, ώστε να συνδέεται άμεσα η συγκεκριμένη συμπεριφορά με την ενίσχυση:
- Νοείται περαιτέρω ότι, το σχολείο φροντίζει να δίνει ευκαιρίες σε όλους τους μαθητές για ανάδειξη του θετικού εαυτού τους και εκδήλωση κοινωνικών και θετικών συμπεριφορών, ιδιαίτερη δε προσοχή πρέπει να δίνεται στη μη ενίσχυση των αντικοινωνικών ή αρνητικών συμπεριφορών.
- (7) Η ενίσχυση κοινωνικών και θετικών συμπεριφορών μπορεί να αφορά σε άτομα ή ομάδα μαθητών, δίνεται από τους δασκάλους σε συνεργασία με τη διευθυντική ομάδα του σχολείου, όπου χρειάζεται, και παρ' όλο που δίνεται διαβαθμισμένα, δεν ακολουθεί απαραίτητα την ακόλουθη σειρά:
- (α) Μη λεκτική ενίσχυση από τον δάσκαλο, όπως για παράδειγμα με το βλέμμα ή το χαμόγελο·
 - (β) λεκτική προφορική ενίσχυση από τον δάσκαλο-

- (i) ιδιαίτερως,
 - (ii) ενώπιον των μαθητών της τάξης,
 - (iii) ενώπιον του γονέα, τηλεφωνικώς ή διά ζώσης·
- (γ) λεκτική προφορική ενίσχυση από τον διευθυντή-
- (i) ιδιαίτερως,
 - (ii) ενώπιον των μαθητών του σχολείου,
 - (iii) ενώπιον του γονέα·
- (δ) γραπτή λεκτική ενίσχυση από τον δάσκαλο ή/και τον διευθυντή-
- (i) με χρήση συμβόλου ή γραπτού μηνύματος ή πιστοποιητικού ή κονκάρδας,
 - (ii) με γραπτή ενημέρωση του γονέα,
 - (iii) με καταχώριση σε αρχείο σχολείου ή βιβλίο κοινωνικής και θετικής συμπεριφοράς και ενημέρωση του μαθητή και του γονέα του·
- (ε) προνόμια ή δικαιώματα κατ' εξαίρεση από τον δάσκαλο ή/και τον διευθυντή, όπως για παράδειγμα εμπλοκή σε ευχάριστη δραστηριότητα ή ανάθεση ευχάριστου ρόλου στα πλαίσια των σχολικών δραστηριοτήτων.

(8) Η εκδήλωση αντικοινωνικής ή αρνητικής συμπεριφοράς συνδέεται στον Κώδικα με διαβαθμισμένες συνέπειες ή παιδαγωγικά μέτρα, που αποτελούν αρνητικές συνέπειες για τον συγκεκριμένο κάθε φορά μαθητή, αλλά και φυσικό επακόλουθο της αντικοινωνικής ή αρνητικής του συμπεριφοράς, όπου είναι δυνατόν:

Νοείται ότι, τα παιδαγωγικά μέτρα ή συνέπειες, τα οποία έχουν επανορθωτικό και όχι τιμωρητικό χαρακτήρα, εφαρμόζονται κατά τρόπο συστηματικό και χωρίς χρονική καθυστέρηση, ώστε να συνδέεται άμεσα η συμπεριφορά με το παιδαγωγικό μέτρο ή τη συνέπεια· αφήνονται μεσοδιαστήματα, όπου είναι δυνατόν, ανάμεσα στα παιδαγωγικά μέτρα ή τις συνέπειες, ώστε να επιτυγχάνεται αναστοχασμός:

Νοείται περαιτέρω ότι, κατά την εφαρμογή των παιδαγωγικών μέτρων ή συνεπειών, ο δάσκαλος υιοθετεί δίκαιη, κοινωνικά αποδεκτή λεκτική και μη λεκτική συμπεριφορά, αποτελώντας ο ίδιος πρότυπο συμπεριφοράς για τους μαθητές και λαμβάνονται υπόψη παράγοντες όπως ενδοοικογενειακά ζητήματα, θέματα ψυχικής ή σωματικής υγείας κ.ά.

(9) Η εφαρμογή των ακόλουθων παιδαγωγικών μέτρων ή συνεπειών, παρ' όλο που γίνεται διαβαθμισμένα, δεν ακολουθεί απαραίτητα την ακόλουθη σειρά και μπορεί να γίνει σε συνδυασμό παιδαγωγικών μέτρων ή συνεπειών:

- (α) Επίπεδο 1, το οποίο εφαρμόζουν οι υπεύθυνοι τμήματος σε συνεργασία, όπου χρειάζεται, με τη διευθυντική ομάδα του σχολείου και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
 - (i) Μη λεκτική προειδοποίηση από τον δάσκαλο, για παράδειγμα με το βλέμμα·
 - (ii) προφορική ή γραπτή παρατήρηση από τον δάσκαλο·
 - (iii) απομάκρυνση για λίγα λεπτά από δραστηριότητες της τάξης ή αλλαγή θέσης·
 - (iv) στέρηση προνομίων ή δικαιωμάτων, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 7(ε)·
 - (v) ατομική δραστηριότητα αναστοχασμού·
 - (vi) διορθωτική δραστηριότητα, όπως για παράδειγμα επαναφορά πρότερης κατάστασης ή απολογία·
 - (vii) προφορική και γραπτή, σε κλειστό φάκελο, ενημέρωση του γονέα από τον υπεύθυνο τμήματος·
 - (viii) παρατήρηση από τον διευθυντή ιδιαίτερως ή ενώπιον του γονέα·
 - (ix) τακτική παρουσία μαθητή ενώπιον του διευθυντή πρωί ή/και μεσημέρι, για υπενθύμιση της αναμενόμενης συμπεριφοράς ή για αναστοχασμό για την ημέρα·

- (x) προσωρινή κράτηση αντικειμένων που δεν επιτρέπονται στο σχολείο και παράδοσή τους στον γονέα·
- (β) επίπεδο 2, το οποίο εφαρμόζουν οι δάσκαλοι μαζί με τη διευθυντική ομάδα του σχολείου και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
- (i) Αποζημίωση για προξενηθείσα υλική ζημιά στην περιουσία του σχολείου ή/και άλλων, η οποία καταβάλλεται από τον γονέα του μαθητή·
 - (ii) κοινωφελή σχολική εργασία κατά τη διάρκεια λειτουργίας του σχολείου, υπό την επίβλεψη δασκάλου που ορίζεται από τον διευθυντή του σχολείου, γίνεται δε προσπάθεια αυτό το παιδαγωγικό μέτρο ή συνέπεια να αποτελεί φυσική συνέπεια της αντικοινωνικής ή αρνητικής συμπεριφοράς του μαθητή·
 - (iii) διαδικασία συζήτησης στην παρουσία δασκάλων ή και της διευθυντικής ομάδας του σχολείου και του/των γονέα/ων του μαθητή, με στόχο την κινητοποίηση του μαθητή για βελτίωση της συμπεριφοράς του·
 - (iv) παραμονή σε κατάλληλο χώρο κατά τη διάρκεια της ημέρας για μία περίοδο, στην παρουσία του υπευθύνου τμήματος ή άλλου δασκάλου κατά τη διάρκεια δε του χρόνου αυτού ο μαθητής συμμετέχει σε δραστηριότητες με παιδαγωγικό χαρακτήρα·
 - (v) στέρηση συμμετοχής σε σχολικές εκδηλώσεις ή δραστηριότητες για μία περίοδο καθημερινά από μία μέχρι πέντε (5) συνεχόμενες ημέρες.

(10) Ως συμπληρωματικό ή εναλλακτικό μέτρο των πιο πάνω παιδαγωγικών μέτρων ή συνεπειών, σε περίπτωση επαναλαμβανόμενης εκδήλωσης αντικοινωνικών ή αρνητικών συμπεριφορών μαθητή, οι δάσκαλοί του συγκροτούν παιδαγωγική ομάδα υπό τον συντονισμό του υπευθύνου τμήματος και συζητούν τη συμπεριφορά του, με έμφαση στη στήριξη του μαθητή για την αύξηση των κοινωνικών και θετικών συμπεριφορών του· ο μαθητής συμμετέχει στην ομάδα, μεταφέρονται σε αυτόν θετικές προσδοκίες για βελτίωση της συμπεριφοράς του, κινητοποιείται για βελτίωσή της και εκφράζει τις απόψεις του για το πώς το σχολείο μπορεί να τον στηρίξει στην προσπάθειά του:

Νοείται ότι, όλοι οι δάσκαλοι δίνουν έμφαση στον εντοπισμό των κοινωνικών και θετικών συμπεριφορών και τις ενισχύουν ή επιβραβεύουν, όποτε αυτές εκδηλώνονται:

Νοείται περαιτέρω ότι, δίνεται έμφαση στη διαχείριση ή αλλαγή των παραγόντων που πυροδοτούν ή ενισχύουν την αντικοινωνική ή αρνητική συμπεριφορά, όπως για παράδειγμα η διαρρύθμιση του περιβάλλοντος της τάξης ή η μέθοδος διδασκαλίας, ώστε να διευκολύνουν την εμφάνιση και διατήρηση εναλλακτικών κοινωνικών και θετικών συμπεριφορών, επιπρόσθετα δε, καταρτίζεται ατομικό συμβόλαιο συμπεριφοράς με συγκεκριμένους ολιγάριθμους, εφικτούς και θετικά διατυπωμένους στόχους, ενισχύσεις και παιδαγωγικά μέτρα ή συνέπειες, το οποίο αξιολογείται και αναπροσαρμόζεται σε τακτική βάση:

Νοείται έτι περαιτέρω ότι, στην παιδαγωγική ομάδα μπορεί να συμμετέχει και μέλος της διευθυντικής ομάδας του σχολείου, ο δε γονέας του μαθητή ενημερώνεται και συνεργάζεται με την παιδαγωγική ομάδα.

(11) Στις περιπτώσεις μαθητών που, λόγω νοητικών ή μαθησιακών ή συναισθηματικών ή κοινωνικών ελλείψεων, δεν μπορούν να εκδηλώσουν τις αναμενόμενες κοινωνικές και θετικές συμπεριφορές, γίνονται ενέργειες από το σχολείο με τη βοήθεια υποστηρικτικών φορέων ή δομών, όπου χρειάζεται, για ενδυνάμωση και στήριξή τους, όπως για παράδειγμα την Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας παιδιών και εφήβων, την Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, το δε σχολείο παρεμβαίνει αξιοποιώντας τον Μηχανισμό Εντοπισμού και Στήριξης παιδιών με πιθανές μαθησιακές, συναισθηματικές ή άλλες δυσκολίες σύμφωνα με τους περί Μηχανισμού Έγκαιρης Εντόπισης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμούς.

(12) Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ μαθητών η οποία μπορεί να τύχει διαμεσολάβησης αντί της χρήσης παιδαγωγικών μέτρων ή συνεπειών, δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές να συμμετέχουν με τη δική τους θέληση σε διαδικασία διαμεσολάβησης και επίλυσης της σύγκρουσης με ειρηνικό τρόπο, η διαδικασία διεκπεραιώνεται από δασκάλους της Επιτροπής Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Ενδοσχολικής Βίας, σε συνεργασία με τους υπευθύνους τμημάτων, οι οποίοι εκπαιδεύονται στη διαδικασία:

Νοείται ότι, στη διεκπεραίωση της διαδικασίας δύναται να συμμετέχουν και μαθητές, στις περιπτώσεις των δημοτικών σχολείων, με σχετική εκπαίδευση και η διαδικασία περιλαμβάνει εντοπισμό του προβλήματος από τους εμπλεκόμενους μαθητές, συζήτηση πιθανών λύσεων και

επιλογή λύσης η οποία είναι δίκαιη, λογική και λειτουργική για τα συγκρουόμενα μέρη, η δε λύση αυτή περιλαμβάνεται σε συμφωνία, η οποία τίθεται σε εφαρμογή και είναι δεσμευτική για τα εμπλεκόμενα μέρη.

(13) Για την πρόληψη και διαχείριση του σχολικού εκφοβισμού ακολουθούνται οι ενέργειες που περιγράφονται σε σχετικές εγκύκλιες οδηγίες του Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις οποίες-

- (α) η Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Ενδοσχολικής Βίας σε συνεργασία με τους μαθητές, στις περιπτώσεις των δημοτικών σχολείων, καταρτίζει ολιστικό σχέδιο δράσης που περιλαμβάνει δράσεις ευαισθητοποίησης των δασκάλων, των μαθητών και των γονέων, το οποίο γνωστοποιείται σε όλους,
 - (β) σε περίπτωση εξακριβωμένου περιστατικού, αυτό καταγράφεται ηλεκτρονικά και τυγχάνει διαχείρισης από την Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Ενδοσχολικής Βίας σε συνεργασία με τους υπευθύνους τμημάτων, μέσω ατομικών συναντήσεων με τους μαθητές που εμπλέκονται, για το δε περιστατικό ενημερώνονται οι γονείς μαθητών, οι οποίοι στηρίζουν το σχολείο στη διαχείρισή του,
 - (γ) η έμφαση δίνεται στην ευαισθητοποίηση των μαθητών για μη επανάληψη της εκφοβιστικής συμπεριφοράς και στην εφαρμογή διορθωτικών δράσεων,
 - (δ) μπορεί να γίνει και συμπληρωματική χρήση παιδαγωγικών μέτρων ή συνεπειών, σύμφωνα με τις παραγράφους (8) και (9).
- (14)(α) Όπου, παρά τη λήψη των πιο πάνω μέτρων, ο μαθητής εξακολουθεί να παρουσιάζει επαναλαμβανόμενη αντικοινωνική ή αρνητική συμπεριφορά, η Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Ενδοσχολικής Βίας, υπό την προεδρία του διευθυντή, εξετάζει το ενδεχόμενο αλλαγής τμήματος του μαθητή, η επιτροπή αυτή μπορεί να ζητήσει τη βοήθεια του οικείου εκπαιδευτικού ψυχολόγου ή οποιουδήποτε άλλου ειδικού επιστήμονα ή κρατικού λειτουργού κρίνει αναγκαίο τα δε πορίσματα της διερεύνησης παραπέμπονται στον διδασκαλικό σύλλογο, ο οποίος μπορεί να αποφασίσει αλλαγή τμήματος του μαθητή, εάν αυτό κρίνεται ότι θα βοηθήσει στη βελτίωση της συμπεριφοράς, ή παραπομπή της υπόθεσης στον οικείο Επιθεωρητή.
- (β) Σε περίπτωση παραπομπής της υπόθεσης στον οικείο Επιθεωρητή, αυτός διερευνά το θέμα σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό ψυχολόγο του σχολείου, μετά την ολοκλήρωση της διερεύνησης ο Επιθεωρητής ενημερώνει τον διευθυντή, καθώς και τον γονέα του μαθητή για τα συμπεράσματα, ανάμεσα στα μέτρα που μπορεί να ληφθούν είναι η τεκμηριωμένη εισήγηση του Επιθεωρητή προς το οικείο Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας για αλλαγή σχολείου του μαθητή τη δε τελική απόφαση για αλλαγή σχολείου λαμβάνει επιτροπή που συστήνει το Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας, στην οποία συμμετέχουν οι εμπλεκόμενοι διευθυντές, οι οικείοι εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι, οι οικείοι Επιθεωρητές και της οποίας προεδρεύει ο οικείος Πρώτος Λειτουργός Εκπαίδευσης:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που κρίνεται απαραίτητο, μπορεί να ζητηθεί παρέμβαση από την Ομάδα Ασφαλούς Σχολείου:

Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση μαθητή που εμπίπτει στις διατάξεις του περί Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης Νόμου, την τελική απόφαση λαμβάνει η Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

(15) Στις περιπτώσεις ακραίων και επαναλαμβανόμενων προβλημάτων αντικοινωνικής ή αρνητικής συμπεριφοράς και νοουμένου ότι έχουν εξαντληθεί όλες οι διαδικασίες για στήριξη του μαθητή και βελτίωση της συμπεριφοράς του, το σχολείο μπορεί να ζητήσει στήριξη από την Ο.Α.Σ., η δε Ο.Α.Σ. συγκαλεί και συντονίζει πολυθεματική συνάντηση με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων στη διαχείριση της περίπτωσης, κατά την οποία καταρτίζεται ειδικό σχέδιο δράσης που δεσμεύει όλους τους εμπλεκόμενους για την υλοποίησή του, πέραν των άλλων δράσεων, όπως περιγράφονται στις παραγράφους (6)-(14):

Νοείται ότι, στις περιπτώσεις που ο μαθητής αδυνατεί να ακολουθήσει το πρόγραμμα της τάξης του, μπορεί να αποφασιστεί η εφαρμογή εναλλακτικού προγράμματος εκπαίδευσης του μαθητή εντός του σχολείου, με ή χωρίς τη συνεργασία σχολικού συνεργάτη, το οποίο επικυρώνεται ή/και οριστικοποιείται από την Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, για το δε εναλλακτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης του μαθητή ενημερώνεται ο γονέας του.

(16)(α) Η άσκηση οποιασδήποτε μορφής ψυχολογικής, λεκτικής και σωματικής βίας στα

σχολεία, ειδικά από τους ενήλικους, απαγορεύεται ρητά και κατηγορηματικά.

- (β) Οι βίαιες συμπεριφορές δεν αγνοούνται ποτέ, τυγχάνουν διαχείρισης και δίνεται το μήνυμα ότι δεν είναι αποδεκτές.
- (γ) Τα ακραία περιστατικά βίας στο σχολείο τυγχάνουν διαχείρισης από όλους τους δασκάλους του σχολείου.
- (δ) Στις περιπτώσεις ακραίων περιστατικών βίας που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του ίδιου του μαθητή ή των άλλων και μετά από ενημέρωση και συγκατάθεση του οικείου Επιθεωρητή, γίνεται αποχώρηση του μαθητή για τη συγκεκριμένη ημέρα από το σχολείο, με τη συνοδεία του γονέα ή άλλου, εξουσιοδοτημένου από αυτόν, προσώπου.
- (ε) Απόφαση για παραμονή του μαθητή για λόγους ασφάλειας για επιπρόσθετες ημέρες εκτός σχολείου, μίας έως δύο (2) ημέρες, με γνώμονα το συμφέρον του ίδιου του μαθητή, αλλά και των άλλων μαθητών, λαμβάνεται με φειδώ, κατόπιν συνεννόησης του διευθυντή του σχολείου, του οικείου εκπαιδευτικού ψυχολόγου, του οικείου Επιθεωρητή και του οικείου Πρώτου Λειτουργού Εκπαίδευσης, καθώς και του λειτουργού της Ο.Α.Σ., σε περίπτωση που εμπλέκεται στη διαχείριση της περίπτωσης:

Νοείται ότι, η τελική απόφαση καταγράφεται και καταχωρίζεται σε σχετικό φάκελο στο οικείο Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας, με την υπογραφή του οικείου Πρώτου Λειτουργού Εκπαίδευσης:

Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση επαναλαμβανόμενης ανάγκης, πάνω από τρεις (3) φορές, για παραμονή του μαθητή εκτός σχολείου για λόγους ασφάλειας, εξαιτίας σοβαρής αντικοινωνικής ή αρνητικής συμπεριφοράς, ζητείται στήριξη από την Ο.Α.Σ., σε περίπτωση δε που κρίνεται αναγκαία η παράταση της παραμονής του μαθητή εκτός σχολείου για πάνω από πέντε (5) συνεχόμενες ημέρες παραπέμπεται η περίπτωση στην οικεία Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, με έκθεση του εκπαιδευτικού ψυχολόγου, και λαμβάνονται υπόψη οι εισηγήσεις του σχεδίου δράσης της πολυθεματικής συνάντησης που συγκαλεί η Ο.Α.Σ. για να ληφθεί σχετική απόφαση, η οποία περιλαμβάνει ξεκάθαρα μέτρα για την επανένταξη του μαθητή στο κανονικό πρόγραμμα φοίτησης, ο δε μαθητής ενημερώνεται για την απόφαση και τους λόγους που αυτή λήφθηκε και εκφέρει τις απόψεις του, η δε Ο.Α.Σ. έχει την ευθύνη για την επαναξιολόγηση της περίπτωσης σε τακτά χρονικά διαστήματα και την κατάθεση εισηγήσεων στην οικεία Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης:

Νοείται ότι, την τελική έγκριση, για να διακόψει ένας μαθητής τη φοίτησή του πέραν των πέντε (5) ημερών, τη δίνει ο Υπουργός, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 16.

- (17)(α) Οι δάσκαλοι του σχολείου, καθώς και οι σχολικοί βοηθοί/συνοδοί, δύνανται να εφαρμόσουν τεχνικές σωματικής υποστηρικτικής παρέμβασης, για να μειώσουν τον κίνδυνο τραυματισμού του ίδιου του μαθητή ή/και τρίτων προσώπων ή/και για να αποτρέψουν την πρόκληση ζημιάς σε περιουσία:

Νοείται ότι, η σωματική υποστηρικτική παρέμβαση χρησιμοποιείται μόνο από δασκάλους ή/και σχολικούς βοηθούς/συνοδούς του σχολείου που έχουν τύχει σχετικής εκπαίδευσης και εφαρμόζεται ως η έσχατη επιλογή, με γνώμονα πάντοτε το συμφέρον του μαθητή και των επηρεαζόμενων προσώπων και εφόσον έχουν ήδη εφαρμοστεί δράσεις, στο πλαίσιο γραπτού πλάνου θετικής διαχείρισης της συμπεριφοράς του μαθητή, χωρίς τα αναμενόμενα αποτελέσματα:

Νοείται περαιτέρω ότι, η απόφαση της χρήσης τεχνικών της σωματικής υποστηρικτικής παρέμβασης βασίζεται στην αξιολόγηση της κάθε περίπτωσης και των κινδύνων που συνδέονται με την εφαρμογή ή μη εφαρμογή της και περιλαμβάνει χρήση τεχνικών με τις οποίες επιτρέπεται η φυσική κίνηση των μελών του σώματος του μαθητή, ώστε να αποφεύγεται το ενδεχόμενο πρόκλησης πόνου και τραυματισμών:

Νοείται έτι περαιτέρω ότι, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την παρέμβαση διατηρείται θετική αλληλεπίδραση και επικοινωνία με τον μαθητή, μέχρι ο ίδιος να ανακτήσει τον έλεγχο της συμπεριφοράς του και καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής της παρέμβασης διασφαλίζεται η παιδοκεντρική προσέγγιση, η αξιοπρέπεια και ο σεβασμός των αναγκών του μαθητή.

- (β) Υποχρεωτική διενέργεια σωματικής έρευνας ή έρευνας στα προσωπικά αντικείμενα του μαθητή γίνεται σε περίπτωση ύπαρξης εύλογης υποψίας για κατοχή απαγορευμένων αντικειμένων ή αντικειμένων που μπορεί να προκαλέσουν τραυματισμό, ο γονέας δε του μαθητή ενημερώνεται τηλεφωνικώς, πριν από τη διενέργεια της έρευνας και μπορεί να παρευρίσκεται, εάν το επιθυμεί:

Νοείται ότι, η έρευνα γίνεται, ανεξάρτητα από το εάν είναι εφικτή η ενημέρωση ή η παρουσία του γονέα, από δύο (2) δασκάλους, κατά προτίμηση του ίδιου φύλου με τον μαθητή, έναν που διενεργεί την έρευνα και έναν που είναι μάρτυρας της έρευνας:

Νοείται περαιτέρω ότι, δεν ζητείται από τον μαθητή να αφαιρέσει ρούχα, εκτός από εξωτερικά ενδύματα, όπως για παράδειγμα το σακάκι του.

- (18) Σοβαρά περιστατικά αντικοινωνικής ή αρνητικής συμπεριφοράς αναφέρονται άμεσα από τους δασκάλους στον διευθυντή και ο διευθυντής ενημερώνει αναλόγως τις αρμόδιες υπηρεσίες ή φορείς.

- (19) Οι δάσκαλοι και οι μαθητές εφαρμόζουν τον Κώδικα Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού και τον Οδηγό Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών που αποστέλλεται στα σχολεία από το Υπουργείο.

- (20) Σε όλες τις διαδικασίες που αφορούν διαβαθμισμένα παιδαγωγικά μέτρα ή συνέπειες, διασφαλίζεται το δικαίωμα του μαθητή να ακουστεί.

- (21) Ο παρών Κανονισμός συζητείται σε συνεδρία του διδασκαλικού συλλόγου στην αρχή κάθε σχολικού έτους και εφαρμόζονται οι πρόνοιές του καθ' όλη τη διάρκειά του, βασικές πρόνοιες του Κανονισμού γνωστοποιούνται και στο υπόλοιπο, μη διδακτικό, προσωπικό του σχολείου και διασφαλίζεται ομοιόμορφη διαχείριση των συμπεριφορών των μαθητών:

Νοείται ότι, ο διευθυντής μεριμνά για την επιμόρφωση των δασκάλων σε θέματα ανάπτυξης κοινωνικών και θετικών συμπεριφορών και διαχείρισης των αντικοινωνικών ή αρνητικών συμπεριφορών, σε συνεργασία με ειδικούς, καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους.